

'Brahms Ödülünü kazanan ilk Türk'üm'

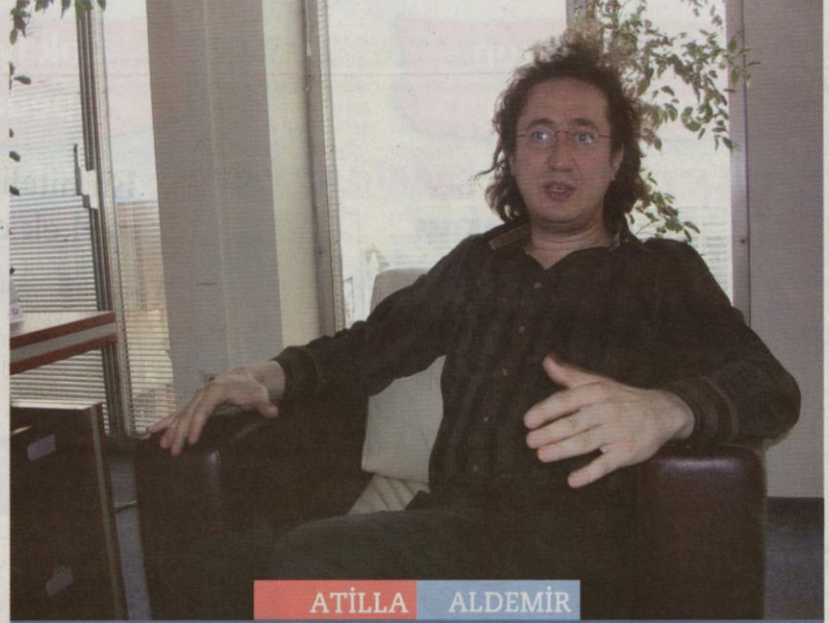
OSMAN TİMURTAŞ

Son haftalarda, Avusturya'da yaşayan Türk kökenli sanatçılarımızı ağırlıyoruz bu sayfalarda. Seramik Sanatçısı Canan Dağdeleni'le başladığımız dosya dizimize, Ressam ve Heykeltıraş Esin Turan'la devam etmiştik. Bu hafta ise, genç yaşına rağmen Avrupa'nın önemli keman virtüözlerinden biri olmayı başarmış Atilla Aldemir'i ağırlıyoruz. İsmi sanatla birlikte anılan Viyana'da, Türk kökenli de birçok sanatçının bulunduğu eminim birçokumuzun haberdar değilsinizdir. "Türk" demince akla sadece "kebab"ın geldiği Avrupa'da sanırım böylesine başarılı sanatçılara çok daha fazla ihtiyacımız var. "Kebabçılık"ı indirgenen "Türklük"ün, bu imajdan kurtulması için sanattan siyasete, ticareten bürokrasiye birçok alanda varlık göstermemiz gerektiğini bir kez daha hatırlamakta fayda var.

İstanbul doğumlu olan ünlü Keman Virtüözümüz Atilla Aldemir, kendi ifadesiyle, toprağın çamurundan çıkmış. Aldemir, garson bir babanın çocuğu olarak bu günlere hiç de kolay gelmediğini dile getiriyor. Dünyün garson çocuğu, bugün Avrupa'nın ve Türkiye'nin hemen her yerinde ve Amerika'da konserler veriyor; dünyanın en önemli orkestralarında çalıyor. Aldemir, Berlin Senfoni Orkestrası'nın daimi solisti. Sanat dünyasının Mekke'si olarak bilinen üç - dört bin kişilik Berlin Filarmoni Salonu'nda solist olarak sürekli konserler veren Aldemir, önümüzdeki yıl Fazıl Say'la da Moskova'da bir konserinin olacağını açıklıyor. Aldemir aynı zamanda, Viyana Schubert Konservatuarı'nda 'Doçent' unvanıyla keman dersleri de veriyor. Atilla Aldemir, kemanla 11 yaşında tanıştığını anlatıyor: "Aslında kemana başlamak için bu geç bir yaş" diyen Aldemir, "kemanla geç tanıştım fakat, hem lisede hem de üniversitede sınıf atlayarak konservatuar eğitimimi tamamladım. Mandolin ve blok flütü ilkokulda çok sevirdim. Kemana geçişim beş yıl mandolin ve flüt çaldıktan sonra oldu" ifadelerini kullanıyor.

"Dünyadaki sayılı kemanlardan birinin sahibiyim"

Yarışmalara girmek üzere Avusturya'ya geldiğini söyleyen Atilla Aldemir, 'Müzik Annem' dediği Keman Profesörü Barbara Gorzyska sayesinde birçok yarışmadan ödül aldığı dile getiriyor. Avusturya'ya Barbara Gorzyska'nın daveti üzerine geldiğini ifade eden Aldemir, Coca Cola'nın emekli üst düzey yöneticisi Cem Kozlu'nun girişimiyle, Türkiye'nin büyük işadamlarından 15'inin bir araya gelerek kendisine bugünkü değeri Euro bazında 6 haneli bir rakam olan dünyanın sayılı kemanlarından birini aldığını vurguluyor. Bu işadamların kendisine böylesine değerli bir kemana almalarını ise Viyana'da bulunmasına bağlıyor. Aldemir, Viyana'nın kendisi için önemini şu cümlelerle ifade ediyor: "Viyana benim için yeşil ışığın yandığı bir şehir. Viyana, tabii ki sanatsal açıdan da çok yoğun bir şehir. Buradan sanat dünyasına diğer şehirlerden daha rahat açılabilirim." İşadamlarının

ATILLA ALDEMİR

1975 İstanbul doğumlu olan Atilla Aldemir, Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nı bitirdikten sonra, eğitimine Amerika ve Almanya'da devam etmiş. 94'ten beri yurt dışında bulunan Aldemir, son beş yıldır da Viyana'da yaşıyor.

bir araya gelerek Atilla Aldemir'e aldıkları keman, 1840 yılında Fransız bir lüthiye (keman yapımcısı) tarafından yapılmış. Her yerde numarası ve fotoğrafı bulunduğu için, çalınsa bile satılması mümkün olmayacak kadar değerli olan bu keman, dünyadaki sayılı kemanlardan biri. Aldemir, "bu kemanlardan dünyada çok az var. Sayılan zamanla azaldığı gibi, talepte de bir o kadar artış oluyor. Dolayısıyla fiyatları 5 milyon Avro'ya kadar varıyor" diyor.

Atilla Aldemir, geçtiğimiz yıl çok önemli bir ödül almış. 14. Uluslararası Johannes Brahms Yarışması'nda, 60 değişik ülkeden gelen 120 kişi arasından ikinci olmuş ve iki de özel ödüle layık görülmüş. Aldemir, bu ödülün önemini şöyle anlatıyor: "Johannes Brahms Yarışması, Avusturya gibi sanat dünyasında çok büyük ağırlığı olan bir ülkenin en önemli iki yarışmasından bir tanesi. Dolayısıyla önemli bir ödül. Yarışma komitesinin bana bu organizasyona katılan ve ödül kazanan ilk Türk olduğumu söylemesi beni hem sevindirdi, hem de biraz düşündürdü. Çok fazla sayıda uluslararası yarışmada derecelerim vardı ancak bu ödül, beraberinde CD kaydı, uluslararası konserler gibi önemli fırsatlar getirdi. Örneğin geçtiğimiz ay Finlandiya'da önemli orkestra şefimiz Gürer Aykal ile bir konserim oldu. "Aldemir'e sanat yaşamının bir kırılma noktası olup olmadığını sordüğümüzda, şu ifadeleri kullanıyor: "Sanat yaşamımda üç kırılma noktası var. Birincisi değerli keman hocam Barbara ile tanışmamdır. İkincisi Cem Kozlu'yla Viyana'da tanışmam ve üçüncüsü ise Brahms yarışmasındaki ödülü kazanmamdır."

"Kaldığım yerde keman çalmama müsaade etmediler"

Aldemir'e "unutmadığınız bir konseriniz var mı?" diye soruyoruz. Sanat yaşamındaki başarı merdivenlerini henüz çıkmaya başladığı dönemlerde unutmadığı bir konser bulunduğunu söyleyen Aldemir, bir an o günlere giderek, yaşadığı olayı şöyle anlatıyor: "Berlin Filarmoni'de ilk çalmaya başladığım dönemlerde öğrenciydim ve fazla para da kazanmıyordum. Noel konserinden bir gün önce, kaldığım yerde keman çalmama müsaade etmediler. Ben de Doğu Berlin'de kömürlü bir ev buldum. Noel'den dolayı her yer kapalı olduğu için, kömürü benzin istasyonundan alıp eve taşıyordum. O konserde Beethoven'in Keman Konçertosu'nu çalacaktım. Keman literatürünün en uzun ve derin konçertosudur bu. Konserde üç bin kişiye bu konçertoyu çalarken aklıma bir yandan çalırken giydiğim bere, eldivenler, saatlerce yakamadi-

ğim soba geliyor, öte yandan da yaşadığım zorluklar Beethoven yorumuma ilham veriyordu..."

Keman virtüözleri, keman çalarken adeta üçüncü bir boyuta geçer. "Atilla Aldemir ne hissediyor acaba" diye düşünürken, bu merakımızı şu ifadelerle gideriyor: "Çağımızın büyük sorunu olan insan egosu sanatçılarda da maalesef oldukça ön plana çıkabiliyor. Sahneye çıktığınızda konsere gelen insanlar sizin sanatınızı görmek, duymak için orada bulunuyorlar, Bana göre çoğu sanatçı sanatın derinliğine inmekten tekniklerini ön planda tutarak sahnede 'kendilerini' çalıyorlar, egolarını tatmin ediyorlar. Ben sahneye çıktığımda örneğin eğer Mozart çalıyorsam, o dönemi, neşeli Mozart'ı, şampanyayı, eğlenmeyi hayal ediyorum. Bizlerin besteci ile dinleyici arasında birer 'aracı' olduğunu düşünüyorum, bir nevi oyuncukluk gibi..."

Keman, zekayı geliştiriyor

Atilla Aldemir'le sohbetimizde, kemanın insan zekası üzerinde etkisinin bulunduğunu öğreniyoruz. Bilimsel araştırmalarda, kemanın ince sesinin insan beynindeki bir takım hücreleri harekete geçirdiği, hatta yeni hücreler oluşturduğu ispat edilmiş. Bu da, özellikle çocukların matematik gibi alanlarda çok daha başarılı olmalarına neden oluyormuş. Aldemir'in İstanbul'daki üniversitelerin birinde uluslararası müzik bölümü açmak gibi önemli bir projesi var. Şimdiden özel bir üniversiteyle bu konu hakkında görüşmeye başlamış bile. Aldemir, "Türkiye'ye giderek, gençlere birikimimi aktarmak istiyorum" diyor. Keman alanında Türkiye'deki birçok yarışmanın birincisi olan Aldemir, devletin yurtdışında yaşayan sanatçılarımızı birer kültür elçisi olarak görek o ülkenin önemli mercilerine tanıtmasını diliyor...

